

Lummen
Boomenfeest²
26 april

HUISJE BOOMPJE... BEESTJE

Binnenkijken bij **6** Limburgse dieren thuis

WIN 5x WANDELBOX DE WIJERS

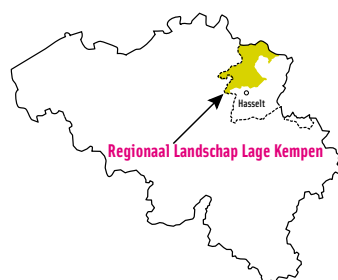
Regionaal Landschap in beeld

Sint Jansbergklooster Zelem

Regionaal Landschap Lage Kempen investeert in een levend landschap:

- Een landschap waar er ruimte is voor natuur én mensen
- Een landschap waar cultuur en natuur samenkomen
- Een landschap waar tradities en nieuwe gebruiken elkaar aanvullen

Dit doen we door samen met verschillende partners kansen te benutten en te creëren. We verbinden inwoners en bezoekers met het landschap uit de Lage Kempen. We laten hen het landschap beleven en waarderen, zodat ze er mee zorg voor dragen. Het Regionaal Landschap Lage Kempen vind je in het noorden en westen van de provincie Limburg, uitgestrekt over 15 gemeenten. Het is een van de meest waardevolle natuur- en groengebieden in Vlaanderen!

www.rllk.be
www.duizendjarigeik.be
www.wandeleninlimburg.be
www.plantvanhier.be
www.twecom.eu
www.facebook.com/lagekempen

COLOFON

Oplage 53.000 ex.
 Wettelijk depot: D2015/10.676/1
 Redactie: RLLK. Foto's: tenzij anders vermeld RLLK
 Vormgeving: www.seegersgombbeer.be – Druk: Moderna.
 Gedrukt op milieuvriendelijk papier met FSC-label.

Deze uitgave wordt twee maal per jaar breed verspreid. Volgende uitgave zomer 2015.
 V.U. Ludwig Vandenhove, Regionaal Landschap Lage Kempen vzw
 Grote Baan 176, 3530 Houthalen-Helchteren
 Tel 011/78 52 59. E-mail: info@rllk.be

Wil je 2x per jaar dit **landshapsnieuws** gratis in de brievenbus krijgen?
 Abonneer je dan nu door een mail met je gegevens te sturen naar info@rllk.be.

Beste lezer

De Lage Kempen is een mooie streek. Niet alleen mooi voor wandelaars en fietsers. Het is ook een streek waar heel wat zeldzame dieren en planten zich thuis voelen. Deze soorten meer kansen geven, daar draait het om. En als we dat kunnen met de inzet van onze arbeiders uit de sociale economie, de parkrangers, dan hebben we dubbel winst. Wat zeg ik, driedubbel, want ook jij zal kunnen genieten van een mooi onderhouden en biodivers landschap.

Ludwig Vandenhove
 Gedeputeerde voor leefmilieu en natuur,
 voorzitter Regionaal Landschap Lage Kempen vzw

Gratis workshop fruitbomen snoeien

Fruitbomen snoeien leer je niet uit een boek: je moet het zélf doen. Om je de juiste knepen van het vak te leren, organiseert het Regionaal Landschap Lage Kempen samen met de Nationale Boomgaardenstichting een gratis workshop fruitbomen snoeien. Je leert er alle technieken van de zomersnoei en mag onder begeleiding alles zelf uitproberen.

PRAKTISCH: ZATERDAG 13 JUNI 2015, van 9 u tot 12 u,
Domein Meylandt, Meylandtlaan, Heusden-Zolder.

Noteer alvast de tweede les 'wintersnoei' op **14 november** in je agenda. Gratis, maar wel verplicht inschrijven via info@rllk.be of 011 78 52 59.

Open Tuindag bij Regionaal Landschap Lage Kempen

Hoe lok je massa's bijen en vlinders naar jouw tuin? Hoe leg je een bloemenweide aan? Dit en nog veel meer kom je te weten tijdens de open tuindag bij het Regionaal Landschap Lage Kempen. We laten je zien hoe we in onze tuin met weide- en akkermengsels de biodiversiteit verhogen. Je kan het resultaat ter plaatse bewonderen.

Ook onze huisimker staat klaar om je alles te vertellen over het geheime leven van de honingbijen in onze tuin. Je gaat naar huis met een praktische handleiding 'Hoe leg je een biodiversiteitsakker aan', waarin haarfijn staat uitgelegd hoe je zelf aan de slag gaat. En met het gratis zakje zaadjes dat we je meegeven, maak je ook van jouw tuin een klein paradijsje voor vlinders en insecten.

PRAKTISCH: WOENSDAG 27 MEI van 14 u tot 16 u
aan Grote Baan 176, 3530 Houthalen-Helchteren.
Gratis inkom. Inschrijven is niet nodig.

<http://limburg.be/wildvanbijen>

GRATIS
 zakje zaad & praktische
 gids voor de aanleg van
 jouw biodiverse tuin

Merodehappening in Gerhagen

Vanuit Tessenderlo wandel je het uitgestrekte gebied 'De Merode' in. De nieuwe toegangspoort 'Gerhagen' wordt er op 31 mei feestelijk geopend tijdens de jaarlijkse Merodehappening. Kom proeven van de lekkere streekproducten, maak een ritje in de huifkar, duik in de speleobox of bewonder de straatanimatie en vele optredens. Kortom: een familiedag voor jong en oud. Ontdek er in primeur het gloednieuwe 'fluisterpad' waar kinderen voor het eerst écht in aanraking komen met de stilte in het bos. De mysterieuze fluisteraar neemt je mee op pad en laat je even rustig genieten van de natuur... Een aanrader!

PRAKTISCH: ZONDAG 31 MEI van 13 u tot 18 u.
Poort Gerhagen, Zavelberg, Tessenderlo. Gratis inkom.

Ga je mee het bos in met de geheimzinnige fluisteraar?

Huisje, boompje... beestje!

Binnenkijken bij 6 zeldzame dieren thuis!

Limburg is the place to be voor heel wat Limburgse dieren en planten. Europa wil deze natuur nog beter beschermen, om die bijzondere soorten te helpen overleven. Maar niet alleen topnatuur heeft bescherming nodig. Tussen de grote blokken natuur- en bosgebied zijn verbindingen of stapstenen nodig zodat dieren zich kunnen verplaatsen. Daarom is het belangrijk dat in ons landbouw-, industrie-, woon- of recreatiegebied ook ruimte is voor dieren en planten.

Daarnaast is natuur dichtbij huis even belangrijk. Want ook hier vinden we waardevolle soorten én kan je er zelf volop van genieten. In al deze gebieden werkt het Regionaal Landschap samen met partners aan verbetering van natuur en landschap. En dat geeft kansen aan heel wat soorten. Wij gingen alvast stiekem even binnenkijken bij de (toekomstige) thuis van enkele toppertjes.

Vijvers in Ham

Na de werken

1 Kamsalamander: pootjebaden in de vijver

We hebben hem nog niet gespot, maar met een beetje geluk verhuist hij binnenkort naar de paradijselijke vijvers die we voor hem hebben verbouwd in **Ham**: de kamsalamander.

Samen met de gemeente Ham, en met steun van Europa, herstelden we enkele jaren geleden 8 gemeentelijke vijvers, die totaal overwoekerd waren door bomen.

Door het gebrek aan zonlicht en massa's bladeren in het water, waren ze herschapen tot modderige vijvers. Geen interessante woonplaats voor dieren, dus.

De grote middelen werden ingezet: bomen rondom de vijvers werden verwijderd, oevers werden schuin gemaakt, van een aantal vijvers werd de vis verwijderd en

de beek stroomt nu door een vijver. Vandaag zien de vijvers er erg aantrekkelijk uit en trekken ze al heel wat libellen, waterjuffers, kikkers en vlinders aan.

De **kamsalamander**, die even verderop zit, is op komst!

En wie weet, misschien vindt ook de variabele waterjuffer hier haar nieuwe thuis.

Kamsalamander

2 Bloemenpracht voor de koninginpage

Icarusblauwtje

Koninginnepage

Ilzerlei, Leopoldsburg

Als er iets is, waar vlinders zoals de **koninginnepage** en het **icarusblauwtje** op afkomen, dan zijn het wel bloemen met véél nectar. Sinds een tijdje vinden ze die in overvloed aan de Ilzerlei in **Leopoldsburg**.

Het fietspad ligt er langs een in onbruik geraakt rangeerstation, dat tot voor kort door bomen en struiken was ingepalmd.

We zorgden er, samen met de gemeente Leopoldsburg, voor een aangepast maaibeheer met een mooie afwisseling van bloemrijke graslandjes, wat hoger groeiende ruige stukken en struiken. Verschillende vlindersoorten komen er graag nectar zoeken en hun eitjes afzetten. Op een warme zomerdag tsjirpen de sprinkhanen er. Fiets je binnenkort door Leopoldsburg, maak dan zeker eens een ommetje langs de kleurrijke thuis van de vlinders.

3 Vleermuizen: dol op dreven

Dreven zijn villa's voor de **vleermuizen**. Ze vinden in de bomen holtes om te rusten of hun jongen groot te brengen. Daarnaast gebruiken ze de lange bomenrij om zich snel te oriënteren. Combineer dat met een smakelijke bloemenweide in de buurt, waar de vleermuizen op insecten kunnen jagen en bingo!

Het oude kolenspoor in **Beringen-Mijn** is zo'n prachtig plekje. Alleen: tot voor kort was het spoor volledig dichtgegroeid met bomen en struiken. De dreef was tussen de wildgroei zelfs niet meer te herkennen, ook niet voor de vleermuizen. Met de steun van de provincie Limburg en de Stad Beringen kon Regionaal Landschap Lage Kempen de dreef herstellen en de bloemrijke randen terug laten bloeien. Vleermuizen, die het tegenwoordig moeilijk hebben om een geschikte thuis te vinden, kunnen hier weer naar hartenlust rondspoken.

Gewone dwergvleermuis

Kolenspoor, Beringen

4 Hapjesbuffet voor de ooievaar

Groot was de verbazing bij landbouwer Koen Guedens toen hij dit najaar wel 130 **ooievaars** zag neerstrijken om zich te goed te doen aan het kikkerbuffet in de recent aangelegde poelen in de Vallei van de Zwarte Beek in **Lummen**. Trouwens niet alleen de ooievaar, ook de steltkluut, tureluur, purperreiger en groen-pootruiter kwamen op visite. In samenwerking met verschillende landbouwers, Natuurpunt, de provincie en de Vlaamse Landmaatschappij werden er de laatste jaren 32 poelen aangelegd. Met een slim systeem kan het water van enkele van deze poelen afgelaten worden. Zo kan de landbouwer beter maaien, maar het houdt de poelen ook visvrij, een absolute must om als kikkerparadijs in aanmerking te komen. De ooievaars inspecteerden ook al de nieuwe nestpaal, dus wie weet kiezen ze deze plaats wel als hun nieuwe zomerthuis. Ze zullen er in ieder geval leuke burens hebben aan de watersnip en wulp.

Ooievaar

5 Zonnebaden op de purp'ren hei: de levendbarende hagedis

Toegegeven, hij heeft geen geluk met zijn naam, maar de **levendbarende hagedis** woont wel op één van de meest rustige plekjes in Limburg. Zijn naam vertelt trouwens gewoon wat hij doet: als enige hagedis zet het vrouwtje haar jongen immers levend op de wereld, in tegenstelling tot haar soortgenoten, die eieren leggen. Boven op de top van de heuvels aan de bossen van Hees in **Halen** lagen enkele oude duinen verscholen onder een dicht scherm van dennenbomen. Aangezien deze duinen vroeger begroeid waren met heide, werden middelen bijeengezocht om dit unieke landschap te herstellen. Dankzij de provincie Limburg werden die ook gevonden. In samenspraak met de stad Halen en het Agentschap voor Natuur en Bos werden bomen verwijderd en werd de humuslaag van de bodem geschrapt. Zo kunnen de heidezaadjes opnieuw kiemen en zullen de duinen binnen enkele jaren weer mooi paars kleuren in augustus: een ware feesttafel voor tal van zeldzame vlinders, bijtjes en hommels, maar ook voor de levendbarende hagedis.

Heideplantje groeit hier weer

Levendbarende hagedis

6 IJsvogel: hoorn des overvloeds

De Vloed, Tessenderlo

Ook kleine plekjes kunnen een ware overvloed aan natuur bieden. Zo is De Vloed een klein natuurgebied van de gemeente **Tessenderlo** langs de Grote Laak. De verschillende vijvers waren ook hier met de jaren overgroeid geraakt door bomen en struiken. Door ze, met steun van de provincie Limburg en de gemeente Tessenderlo, terug open te maken en oevers af te schuinen, kregen bloeiende water- en oeverplanten vrij spel. Heel wat dieren profiteren hiervan: kikkers, padden en salamanders vinden hier een nieuwe thuis. Libellen kunnen terug over het wateroppervlak scheren en watervogels gebruiken het gebied als tussenstop bij de grote trek. En de kleine **blauwe ijsvogel** schuift lekker mee aan tafel!

Ijsvogel

Natura 2000: Europese topsoorten bij ons in Limburg?

Europa wil diersoorten die op Europese schaal erg zeldzaam zijn, extra beschermen. Omdat het verdwijnen van de soorten samenhangt met het verdwijnen van hun leefgebied, is het zaak om eerst een goede thuis te creëren. Die bijzondere woonplaatsen heeft Europa verzameld onder de naam Natura 2000. Ook in Limburg zijn er Natura 2000-gebieden, met échte top-natuur: onder meer delen van De Wijers in Zonhoven, de Maten in Genk, de Vallei van de Zwarte Beek in Beringen of het Hageven in Neerpelt. In, maar ook buiten deze gebieden, wordt hard gewerkt aan ideale leefomstandigheden voor sterk bedreigde diersoorten. Soorten als de **roerdomp**, de kam-salamander en de grauwe klauwier krijgen zo een betere thuis én dus meer kansen om te overleven.

Roerdomp

VAKTAAL

Biodiversiteit: de verscheidenheid aan levensvormen in een bepaald gebied. Dat wil zeggen, alle verschillende soorten dieren en planten, maar ook de verscheidenheid aan genen binnen één bepaalde soort.

Habitat: de plaats waar een dier of plant kan voorkomen. Alle omstandigheden die voor die bepaalde soort nodig zijn om te overleven (bijv. voedsel, nestplaats, beschutting, ...) zijn aanwezig in de habitat.

SBZ: Speciale Beschermingszone. Een gebied dat behoort tot het Natura 2000-netwerk. In deze gebieden worden de in Europa bedreigde soorten of habitats beschermd.

Natuurdoelen: Dit zijn de specifieke doelen die voor de SBZ opgesteld zijn. Ze bepalen het ambitieniveau van beheerplannen en worden geraadpleegd bij het verlenen van vergunningen in SBZ.

Natuurverbinding: topnatuur is belangrijk, maar dieren en planten moeten ook de weg vinden van het ene gebied naar het andere. Daarom zijn de natuurverbindingen tussen deze gebieden, absoluut noodzakelijk. In deze gebieden is natuur niet het hoofddoel, maar we kijken hoe dieren met kleinere stapstenen de oversteek kunnen maken.

Boomenfeest² in Lummen

Herontdek op 26 april oude landbouwtechnieken, gebruiken en tradities tijdens het Boomenfeest² aan de Duizendjarige Eik in Lummen.

Er valt heel wat te beleven:

- Akkers worden bewerkt met paardenkracht en ingezaaid met traditionele gewassen
- Ontdek oude landbouwwerktuigen en ambachten
- Maak je eigen borstel van pijpenstrootje
- Ontwerp kunstzinnige zaadbommen
- Proef lekkers uit de mobiele bakoven
- Geniet van een hapje en drankje in het boomcafé
- Luister naar muziek van Amuzet of de kazoofanfare

Zondag 26 april van 14 u tot 18 u aan de Duizendjarige Eik in Lummen (Dikke Eikstraat).

Meer info op www.rllk.be

WIN

5x WANDELBOX DE WIJERS

1

6

C

2

5

D

3

A

E

4

B

F

Verbind de woonplaats met de juiste diersoort (tip: lees eerst het dossier op de vorige bladzijden) en maak kans op één van de 5 wandelboxen De Wijers.

Bezorg ons de oplossing **vóór 15 mei 2015** op info@rllk.be of RLLK-wedstrijd, Grote Baan 176, 3530 Houthalen-Helchteren.

Veel succes!

ANTWOORD:

1

...

2

...

3

...

4

...

5

...

6

...